

Projektresumé

NEWCOMERS OG DE NYE UDFORDRINGER - BIBLIOTEKERNE PÅ FORKANT

Projektperiode

1. april 2010 til 31. december 2011

Projektdeltagere

- Statsbibliotekets BiblioteksCenter for Integration (SBCI)
- Greve Bibliotek
- Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI)
- Tre regionale tovholderbiblioteker, der tilsammen dækker fire regioner -
 - Region Midtjylland: Århus Kommunes Biblioteker
 - Region Syd: Vejle Bibliotek
 - Region Hovedstad og Sjælland: Gentofte Centralbibliotek

Projektet er støttet af Styrelsen for Bibliotek og Medier

Målgruppe

Primær: Newcomers og de danske folkebiblioteker

Sekundær: Offentlige og private organisationer, der beskæftiger sig med newcomers - herunder: virksomheder, kommuner, NGO'er, jobformidlere, expat-foreninger, modtagerinstanser, sprogcentre, skoler, institutioner mm.

Hvorfor newcomers?

I andet kvartal af 2009 blev der i Danmark givet 4.876 nye arbejdstilladelser til udlændinge, og det anslås, at der i øjeblikket findes over 50.000 nye arbejdsmigranter i Danmark. Meget tyder på, at vi også de næste mange år vil opleve en stor tilgang i antallet af arbejdsmigranter/newcomers – primært som følge af ønsket om at øge Danmarks veluddannede arbejdsstyrke, viden og konkurrencedygtighed. Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft er imidlertid økonomisk og socialt bekosteligt, og tiltrækningsstrategierne må nødvendigvis også følges op af fastholdelsesstrategier.

En generel antagelse er, at det afgørende for arbejdsmigranternes fastholdelse og bidrag til det danske samfund er integration på arbejdspladsen, men lige så vigtigt er det, at den medfølgende familie trives. Fastholdelsesindsatsen bør derfor differentieres og inkludere både arbejdsmigranter og medfølgende partnere og børn.

Og det er lige netop i denne indsats, at de danske biblioteker kan spille en afgørende rolle i kraft af deres lokale forankring og erfaring med folkeoplysning, læring og formidling af litteratur-, kultur- og integrationstilbud.

De danske biblioteker har længe har spillet en vigtig rolle ved modtagelsen af flygtninge og indvandrere i det danske samfund, men det er på tide også at rette fokus på newcomers som en særlig gruppe med andre typer af krav.

Projektets mål

Målet er at positionere folkebibliotekerne som centrale aktører i forhold til newcomers ved at:

- Udvikle bibliotekstilbud til en ny kundegruppe
- Vejlede bibliotekspersonale til at servicere newcomers og understøtte folkebibliotekerne i at være på forkant med samfundsudviklingen og demografiske forandringer
- Etablere netværk med interessenter udenfor bibliotekssektoren
- Markedsføre biblioteksservices overfor newcomers ud fra sloganet "What can your library do for you?"

Strategi og Metoder

Bredt forankret samarbejde - regionale tovholderbiblioteker

Der etableres i starten af projektperioden et samarbejde med tre regionale tovholderbiblioteker, som i projektforløbet fungerer som sparringspartnere og tovholdere for projekt- og koordinationsopgaver i de fire mest newcomer-merrige regioner. Hvert tovholderbibliotek etablerer netværk med 2-5 lokalbiblioteker pr. region med henblik på national udbredelse af projektaktiviteter samt fremtidig forankring af projekter for newcomers. I samarbejde med SBCI oprettes derudover lokale samarbejdsnetværk med 2-5 relevante samfundsaktører¹ pr. region. Formålet med denne netværksstruktur er at

1. Differentiere indsatsen overfor newcomers i forhold til regionale demografiske forskelle og erfaringer.
2. Skabe netværk, der skaber netværk. Netværkene øger kendskabet til forskellige instansers ressourcer, egne netværk og ekspertiser i og udenfor biblioteksverdenen og skaber dermed bedre muligheder for samarbejde og lokal forankring 'i den virkelige verden'.
3. Forkorte afstanden til newcomers og nå dem der hvor de er – på arbejdspladsen, i foreningerne, i kontakten med kommunale instanser mm..

Elementer i projektforløbet

- **Forskningssparring:** Med henblik på udvikling af relevante services og fremadrettede markedsføringskampagner vil projektet løbende sparre med SFI omkring afdække af målgruppen i forhold til demografi, nationalitet, forventninger, job, familie, behov mm..
- **Netværk:** Projektet vil skabe netværk, der skaber netværk. Det fastlås i en undersøgelse foretaget af Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet, at det er nødvendigt at etablere "lokale netværk for arbejdskraftindvandrere og deres familier"². Med tovholderbiblioteker som primus motor for etablering af lokale netværk med fx virksomheder, NGOer, lokale etniske foreninger/expat-grupper mm. vil SBCI i projektfasen også søge at inddrage kommunale instanser. Dette brede fokus skyldes, at det i samme undersøgelse endvidere også fremhæves, at "kommunerne har et behov for viden om integrationen af de nye arbejdskraftindvandrere og deres familier, herunder kendskab til succesfulde indsatser, tilrettelæggelse af modtagelsesprogrammer, håndtering af danskuddannelse og børnenes integration i skolesystemet og i samfundet". Netværkene har således flere formål – 1. at indsamle viden, 2. skabe tværinstitutionel/tværfaglig erfaringsparring og 3. at forkorte afstanden til interessenter.
- **Pilotprojekter:** I samarbejde med tovholderbibliotekerne vil der i løbet af projektfasen afprøves forskellige koncepter (programmer/produkter/kurser mm.) med henblik på udvikling af det idé- og konceptkatalog til brug på nationalt plan.
- **Formidling:** Projektet sigter på videreformidling og mainstreaming gennem markedsføring, webformidling og conferenceafholdelse.

Forankring efter projektperioden

Med henblik på fremtidig forankring er det SBCIs mål, at der i løbet af projektfasen etableres et idé- og konceptkatalog, webmateriale, netværk og best practice-erfaring, som SBCI i en efterfølgende årrække vil stå for formidlingen af. Det forventes endvidere at tovholderbibliotekerne efter deltagelse i projektet med relativt få midler har mulighed for at videreudvikle og videreføre de i projektperioden afprøvede services.

¹ Med relevante eksterne aktører menes fx repræsentanter for erhverv, kommunale institutioner, sprogskoler, etniske organisationer, NGO-lokalafdelinger, eksisterende Newcomer-netværk mm.

² *Integration og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft og medfølgende familie - Udfordringer og løsningsforslag.* Økonomi- og Erhvervsministeriets og Integrationsministeriets fælles undersøgelse, 28. maj 2008.